

30. 1. 2024

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se nevymazat z obchodního rejstříku aneb jak si zbytečně zadělat na pořádnou polízanici

Rád bych se s Vámi podělil o svůj snad zajímavý příběh. Forma tohoto příspěvku je volena trochu neobvykle, aby příspěvek vybočil z formátu obvyklé suché právníkové mluvy.

Několik let jsem působil jako statutární orgán tuzemské obchodní společnosti s ručením omezeným. Respektive, abych to upřesnil, působil jsem jako statutární orgán právnické osoby se sídlem v EU, která byla v českém obchodním rejstříku zapsána jako jednatel a já jako osoba zastupující tuto právnickou osobu.

Z důvodů, které nejsou pro tento příspěvek jakkoliv relevantní, jsem své působení jako jednatel ukončil v létě roku 2020. Nějakou dobu jsem pak byl ještě ve společnosti zaměstnán a vykonával funkci prokuristy. I na této pozici jsem následně koncem léta roku 2021 skončil.

Po čase jsem zjistil, že jsem nebyl vymazán z obchodního rejstříku, protože společnost nepodala příslušný návrh na výmaz. Můj právní zástupce mě informoval, že nepodala-li příslušný návrh společnost, mohu o výmaz požádat sám. Nicméně upřímně se mi nechtělo platit ze svého poplatek 2.000,- Kč a vůbec tím ztrácet čas. Říkal jsem si, že je to přece jedno. Obě mé funkce zanikly, jednatel jsem ani prokuristou nejsem. Co na tom, že jsem někde zapsán. Nemůže se přeci nic stát...

Na podzim roku 2022, tedy po více jak roce, mi bylo doručeno usnesení policie o zahájení trestního stíhání. Z obyčejného občana a civilisty jsem se náhle stal „obviněným ze spáchání přečinu porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku podle § 227 trestního zákoníku“. Toho se dopustí ten, kdo *řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci odmítne splnit zákonnou povinnost učinit prohlášení o majetku nebo se takové povinnosti vyhýbá nebo v takovém prohlášení uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje*.

Za toto jednání může být potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

Co se přesně stalo? V lednu roku 2022, tedy půl roku po mém odchodu ze společnosti, byla do její datové schránky doručena výzva finančního úřadu podání prohlášení o majetku podle § 180 odst. 1 daňového řádu. Do datové schránky se někdo přihlásil na mé staré přístupové údaje z roku 2014, z čehož policejní orgán dovodil, že jsem to musel být já. A tak prý jsem (protože mě v obchodním rejstříku našli jako statutární orgán a prokuristu) porušil povinnost prohlášení o majetku za společnost učinit.

Navštívil jsem svého dlouholetého právního zástupce s žádostí o pomoc. „*No jak jsem si to přečetl, nic moc. Leda byste se tam nepřihlásil Vy nebo mi řekl, že už nejste jednatel....*“, byla jeho první reakce. „*Ale přesně takhle to bylo, pane doktore....*“, odpověděl jsem já. V jeho tváři jsem zahlédl optimistický úsměv a říkal si, že to půjde hladce.

Můj obhájce podal do usnesení stížnost a domluvil si nahlédnutí do spisu. To se konalo už na státním

zastupitelství, kam policie (velmi rychle) spis předala. Můj obhájce byl potěšen, protože bude moci probrat věc rovnou s paní státní zástupkyní.

V rámci nahlédnutí do spisu byla státní zástupkyně seznámena s dokumenty osvědčující zánik mé funkce jednatele (dokumenty s úředně ověřenými podpisy, tedy žádné antedatované „dodělavky“). A tedy i s tím, že zápis v obchodním rejstříku je neaktuální a že mé funkce dávno zanikly. Reakce státního zastupitelství byla (shrnuto ve zkratce): „*No, to si tedy do spisu klidně založte, ale to my nemůžeme posuzovat.* [1] *To ať si posoudí soud.*“

Marná byla stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání (zamítnuta). Marné byly pozdější návrhy na doplnění dokazování. Marný byl návrh na zastavení trestního stíhání po závěrečném prostudování spisu. Marné byly odkazy na dokumenty osvědčující zánik mých funkcí. Marný byl apel na to, že není zjištěno, kdo se do datové schránky přihlásil, protože nebyla zjištěna IP adresa, odkud se tak stalo. Marný byl i argument, že já jsem se do datové schránky dokonce přihlašovat nemohl a nesměl, protože jsem už se společností neměl nic společného a přihlášením do již cizí datové schránky bych porušoval tajemství dopravovaných zpráv. Nepomohlo nic.

Ve věci byla podána obžaloba. V ní bylo konstatováno, že na základě shromážděného důkazního materiálu byl učiněn závěr, že jsem se dotyčného přečinu dopustil já, protože jsem byl prokuristou a jednatelem (resp. osobou oprávněnou za něho jednat) a jedinou osobou mající v danou dobu přístup do datové schránky. Navržený trest byl naštěstí mírný (nešlo o nákup letadel pro armádu apod.) - peněžitý trest 20.000,- Kč.

Soud ve věci vydal trestní příkaz, kterým mi uložil peněžitý trest dokonce mírnější než bylo navrhováno, „pouhých“ 16.000,- Kč. Po poradě s obhájcem proti příkazu podal odpor, protože:

- I. nechtěl jsem být uznán vinným za něco, co jsem nespáchal,
- II. nechtěl jsem mít záznam ani v opisu rejstříku trestů,
- III. nechtěl jsem na 5 let přijít o zbrojní průkaz, což by byl důsledek zvláštní úpravy bezúhonnosti v zákoně o zbraních a střelivu.

Ve věci nakonec proběhla tři hlavní líčení, o dvě víc, než jsem předpokládal. Účast mého obhájce na každém z nich byla samozřejmě spojena s náklady, takže jsem začal hluboce litovat „uspořené“ dvou tisíc korun za nepodaný návrh na výmaz z obchodního rejstříku.

Okresní soud mě nakonec obžaloby zprostil, když zcela a v plném rozsahu akceptoval argumenty obhajoby vznášené od samotného zahájení trestního stíhání. Soud kromě jiného konstatoval, že

- mé jednatelství i prokura byly dávno ukončeny
- zápis v obchodním rejstříku je toliko deklaratorní
- nemohl jsem se proto přihlašovat do datové schránky společnosti a
- povinnost učinit prohlášení o majetku jsem já za společnost neměl.

S úlevou jsem považoval věc za ukončeno. „*Myslíte, že se odvolají?*“, ptal jsem se svého obhájce. „*Těžko říci, snad ne, já osobně bych nevěděl, co do takového odvolání napsat...*“, byla jeho odpověď.

Nebudu Vás napínat. V říjnu 2023 nám bylo doručeno odvolání státního zástupce do zprošťujícího rozsudku okresního soudu. Státní zástupce se závěry soudu nesouhlasil, neboť

- v obchodním rejstříku nebyly změny zaznamenány
- své funkce jednatel jsem se dle přesvědčení státního zástupce „právně relevantním způsobem nezprostil“,
- funkce jsem se měl zprostit právně relevantně, měl jsem si ověřit, zda je to účinné

- z funkce jednatele plynou nejen práva, ale i povinnosti, a rezignaci na jejich plnění nelze takovému jednatele přičítat v jeho prospěch

Státní zastupitelství proto navrhlo, aby byl napadaný rozsudek v celém rozsahu zrušen a věc byla vrácena okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

V rámci vyjádření k odvolání jsme znovu zopakovali naši argumentaci a předložili výpis z obchodního rejstříku, kde jsem se již raději z důvodu opatrnosti nechal vymazat úplně všude a ze všeho. S tím, že zánik funkcí osvědčujeme veřejnou listinou, v případě zániku funkce jednatele dokonce s výslovným uvedením data zániku funkce v létě roku 2020.

Snad konečnou tečku za celým příběhem učinil odvolací soud, který se zcela ztotožnil se závěry soudu prvního stupně a mého obhájce a odvolání státního zástupce zamítl jako nedůvodné.

Samozřejmě nyní mohu uplatnit vůči státu nárok na náhradu škody způsobenou nesprávným postupem. Avšak výše nákladů podle advokátního tarifu u přečinu s hrozící sazbou do jednoho roku pokryje jen zlomek skutečných nákladů. Určitý stres z pozice obviněného a posléze obžalovaného již vůbec ne.

Budete-li mít někdy stejně jako já pocit, že je zbytečné se nechat z obchodního rejstříku po skončení funkce vymazat, vzpomeňte si na mou anabázi. Rozhodně

- využijte svého oprávnění podat návrh na výmaz podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, pokud společnost nesplní svou povinnost podat návrh do 15 dnů dne, kdy jí taková povinnost vznikla, a nelitujte drobných nákladů s tím spojených, a
- nechte raději zneplatnit své přístupové údaje do datové schránky.

Pozn. Tento příběh, až těžko uvěřitelný, je sepsán na základě skutečných událostí. Pouze jména zúčastněných nejsou uváděna a některé detaily jsou v zájmu zjednodušení mírně upraveny.

JUDr. Vladimír Jašek, Ph.D., LL.M., MCI Arb

advokát, rozhodce Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky
rozhodce zapsaný na listině VIAC, Rakousko

[JAŠEK LEGAL advokátní kancelář, s.r.o.](http://jasek-legal.cz)

Pařížská 67/11
110 00 Praha 1 - Josefov

Tel.: +420 222 317 603

Tel.: +420 222 315 949

e-mail: info@jasek-legal.cz

[1] Snad jen pro připomenutí ustanovení § 2 zákona o státním zastupitelství:

(1) Státní zastupitelství je při výkonu své působnosti povinno využívat prostředky, které mu poskytuje zákon.

(2) Státní zastupitelství při výkonu své působnosti dbá, aby každý jeho postup byl v souladu se zákonem, rychlý, odborný a účinný; svoji působnost vykonává nestranně, respektuje a chrání přitom lidskou důstojnost, rovnost všech před zákonem a dbá na ochranu základních lidských práv a svobod.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)